

مبانی فلسفی آموزش و پرورش ایران

تألیف:

دکتر سید احمد هاشمی

(دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد)

شهناز دهقان باغبردانی

(دانشجوی دکتری فلسفه و تربیت دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد)

مهدی نوروزی

(دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی درسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد)

نهضت صفایی

(دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد)

انتشارات
پلاق قلم

۱۳۹۶

سر شناسه: هاشمی، سید احمد، ۱۳۵۳ - [دکتر]

عنوان و نام پدید آور: مبانی فلسفی آموزش و پرورش در ایران / تألیف: سید احمد هاشمی، شهناز دهقان باغ بردانی، مهدی نوروزی، نهضت صفایی

مشخصات نشر: بناب: پارلاق قلم، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۱۴۲ ص.

شابک: ۹-۸۷-۷۷۹۳-۶۰۰-۹۷۸-۱۶۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: آموزش و پرورش - ایران - فلسفه

موضوع: education - Iran - philosophy

موضوع: آموزش و پرورش - فلسفه

موضوع: education - philosophy

شناسه افزوده: نوروزی، مهدی ۱۳۶۷

شناسه افزوده: دهقان، باغ بردانی، شهناز، ۱۳۴۳

شناسه افزوده: صفایی، نهضت، ۱۳۶۱

رده‌بندی کنگره ۱۳۹۶ م ۲ / ۵۲ / ۳ / ۱۰۲۵ LB

رده‌بندی دیویی: ۳۷۰/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۴۹۲۱۴۴۹

مبانی فلسفی آموزش و پرورش ایران

تألیف: سید احمد هاشمی، شهناز دهقان باغ بردانی، مهدی نوروزی، نهضت صفایی

ویراستار: پریسا داداش پور

ناشر: پارلاق قلم

گرافیک: آتنا مسن آبادی

تایپ و صفحه‌آرایی: مریم نریمانی بناب

تیراژ: ۱۰۰۰

قطع: وزیری

تعداد صفحه: ۱۴۲

لیتوگرافی: آذین

صحافی: امین

چاپ: سبز

چاپ نخستین: ۱۳۹۶

قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

شابک: ۹-۸۷-۷۷۹۳-۶۰۰-۹۷۸

بناب، خیابان باهنر، برج بلور، طبقه ۳ | ۰۴۱-۳۷۷۴۵۵۸۵

مرکز پخش و فروشگاه: بناب، خیابان امام، پاساژ پورصادق | ۰۹۳۹ ۸۶۶ ۴۲۷۶

parlaq.qalam@gmail.com

چاپ و نشر محفوظ است

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۱۰
فصل اول.....	۱۲
آموزش.....	۱۲
تعریف آموزش.....	۱۳
تاریخچه آموزش.....	۱۶
ضرورت و اهمیت آموزش.....	۲۰
اهداف آموزش.....	۲۱
فرآیند آموزش.....	۲۳
اصول آموزش.....	۲۵
انواع آموزش.....	۲۶
ویژگی‌های لازم جهت کارایی آموزش.....	۲۸
دیدگاه‌های آموزش.....	۲۹
مراحل موفقیت در آموزش.....	۳۱
فصل دوم.....	۳۳
آموزش و پرورش.....	۳۳
تعریف آموزش و پرورش.....	۳۴
اهداف کلی آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران.....	۳۶
اصول آموزش و پرورش.....	۴۱
آموزش و پرورش و آزادی یادگیری.....	۴۸
فصل سوم.....	۵۰

۵۰	فلسفه
۵۱	تعریف فلسفه
۵۴	هدف فلسفه
۵۴	روش های متداول فلسفه
۵۶	اقسام فلسفه
۵۷	نقش و وظیفه فلسفه
۵۸	روش های فلسفی
۶۳	فصل چهارم
۶۳	فلسفه آموزش و پرورش
۶۴	تعریف فلسفه آموزش و پرورش
۶۴	ضرورت و اهمیت فلسفه آموزش و پرورش
۶۴	مکاتب فلسفه آموزش و پرورش
۶۸	مبانی دوازدهگانه فلسفه اسلامی آموزش و پرورش
۷۹	فصل پنجم
۷۹	معرفت شناسی علوم انسانی و تأثیر آن بر برنامه درسی
۸۰	سازه گرایی
۸۱	واقع گرایی سازه گرایی
۸۲	ویژگی های نظریه یادگیری سازنده گرایی
۸۳	یادگیری معنادار از نظر سازنده گرایی
۸۳	طراحی آموزش و تدریس بر اساس نظریه ساختن گرایی
۸۳	رویکرد ساختن گرایی و ویژگی معلم معتقد به این نظریه
۸۴	ارزشیابی با رویکرد ساختن گرایی

- ۸۴..... کاربردهای آموزشی نظریه‌های سازنده‌گرایی
- ۸۷..... عمل‌گرایی و ابزارانگاری
- ۸۸..... آموزش مسئله محور
- ۸۹..... آموزش و یادگیری سؤال محور
- ۹۰..... آموزش و یادگیری گروه محور
- ۹۱..... آموزش و یادگیری حساس نسبت به معنا و زبان
- ۹۱..... رویکردی فلسفی به علوم طبیعی
- ۹۲..... اثبات‌گرایی و روش استدلالی
- ۹۴..... رویکرد استقرایی - قیاس در نزد دانشمندان مسلمان
- ۹۵..... - توأم کردن علم و فناوری
- ۹۶..... - توجه به نقش حواس در یادگیری
- ۹۷..... - توجه به مفاهیمی که برای دانش‌آموزان مانع است
- ۹۸..... - تعاملی و انتقادی کردن یادگیری
- ۹۹..... تصویرسازی از زیبایی و شگفت‌آفرینی طبیعت
- ۹۹..... توجه به فعالیت‌های گروهی دانش‌آموزان
- ۱۰۰..... فصل ششم
- ۱۰۰..... دیدگاه فلسفی و روان‌شناسی به مقوله تربیت و یادگیری درس کار و فناوری
- ۱۰۱..... اهداف آموزشی از دیدگاه مکاتب فلسفی
- ۱۰۱..... مکتب ناتورالسیم (طبیعت‌گرایی):
- ۱۰۲..... راهبردهای تدریس به روش طبیعت‌گرایی

- ۱۰۵..... مکتب پراگماتیسم (پیشرفت‌گرایی):
- ۱۰۶..... پراگماتیسم و تعلیم و تربیت:
- ۱۰۷..... موضوعات فلسفی پراگماتیسم:
- ۱۰۹..... تأثیر هستی‌شناسی عمل‌گرایان در تربیت:
- ۱۱۱..... مکتب اگزیستانسیالیسم:
- ۱۱۲..... مکتب فلسفه تحلیلی:
- ۱۱۳..... مکتب ایدئال‌م:
- ۱۱۷..... از دیدگاه روانشناسی:
- ۱۱۷..... پیازه و آموزش و پرورش:
- ۱۱۹..... تعلقات فلسفی نظریه رشد شناختی پیازه:
- ۱۲۰..... کاربردهای آموزشی نظریه یادگیری شناختی - اجتماع (گشتالت، آزیبل، بندورا):
- ۱۲۲..... کاربردهای آموزشی نظریه رشد شناختی ویگوتسکی:
- ۱۲۳..... کاربردهای آموزشی نظریه رشد شناختی برونر:
- ۱۲۵..... پاولف و آموزش و پرورش:
- ۱۲۶..... بررسی مبانی فلسفی کتاب کار و فناوری پایه هفتم مبحث اختراع و نوآوری در مکتب پراگماتیسم:
- ۱۳۱..... منابع و مآخذ:
- ۱۳۲..... منابع فارسی:
- ۱۳۴..... منابع لاتین:
- ۱۳۵..... معرفی آثار دکتر سید احمد هاشمی:

پیشگفتار

آموزش تنها وسیله‌ای است که در مدرسه برای پرورش افراد به کار می‌رود و آموزش واقعی تغییرات مهمی در عادات، نگرش‌ها، گرایش‌ها و شیوه‌های برخورد با مسائل و خصوصیات فکری افراد به وجود می‌آورد و سطح اطلاعات آنان را بالا می‌برد؛ بنابراین آموزش، محور پرورش است. آموزش و پرورش امریست مختص انسان‌ها که در زمان‌ها و مکان‌های مختلف به صورت‌های متفاوتی تعبیر و تفسیر می‌شود مثلاً در قدیم، در ایران باستان، منظور از آموزش و پرورش بیشتر رشد و توسعه‌ی مهارت‌های بدنی و کمی هم آشنا کردن کودکان و نوجوانان با آداب و رسوم آن زمان بوده است.

در کتاب حاضر برنامه درسی کار و فناوری در کانون توجه قرار گرفته است، اما به طور طبیعی، از منظر خطوط ادلم فلسفه تعلیم و تربیت. از همین رو باید آن را رویکردی فلسفی به برنامه درسی تلقی کرد و تعبیری چون فلسفه برنامه درسی را برای آن مناسب دانست.

پس از تعیین رویکرد اساسی به برنامه درسی، اصول مربوط به روابط ساختاری آن و با تکیه بر دستاوردهای این مرحله، تلاش شده است که به طور نمونه اهداف و اصول فلسفی مربوط به درس کار و فناوری مشخص شود، اصول مربوط به محتوا، یادگیری، آموزش و ارزشیابی در درس مذکور معین شده است. توجه به یافته‌های پژوهش حاضر، به ویژه اهداف و اصول فلسفی مربوط به برنامه درسی کار و فناوری پیشنهاد می‌شود که این اهداف و اصول در فعالیت‌های کارشناسان برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش مورد استفاده قرار گیرد.

لازم به ذکر است که مطالعه این کتاب به همه‌ی اساتید، دانشجویان، پژوهشگران و علاقمندان حوزه‌ی فرهنگ و تعلیم و تربیت، پیشنهاد می‌شود.

در پایان از خوانندگان محترم تقاضا داریم نظرات و انتقادات اصلاحی خود را در زمینه این کتاب به پست الکترونیکی hmd_hashemi@yahoo.com ارسال نمایند.

دکتر سید احمد هاشمی

شهناز دهقان باغبردانی

مهدی نوروزی

نهضت صفایی

۱۳۹۶